

Kaupunki-ilmatila ja sen vaikutuksista kaupunkien kehityksessä

Helsinki U-space -projekti 2024-2026
Christina Suomi ja Jukka Keski-Jaskari

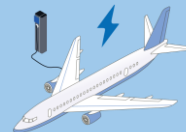

Sähköisen ilmaliikenteen sanastoa

Täyssähköinen ilma-alus = ilma-alus, jonka sähkömoottorit saavat energiansa akkujen varastoimasta energiasta

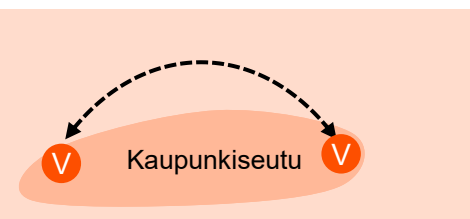
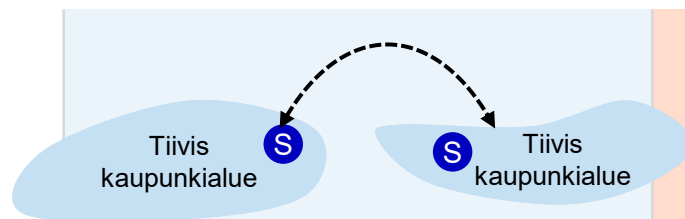

Sähköinen ilmaliikenne = sähkömoottoreilla toimivilla ilma-aluksilla operoitava ilmaliikenne

Sähköhybridi-ilma-alus = ilma-alus, jonka sähkömoottorit saavat energiansa akkujen varastoimasta ja/tai turbogeneraattorin tai polttokennon tuottamasta energiasta

Alueellinen ilmaliikenne = lyhyille kiitoteille soveltuva alueiden välinen ilmaliikenne **sähköisellä** kalustolla

Kaupunki-ilmaliikenne = pystysuoraan nouseva ja laskeutuva kaupunkiseudun sisäinen ilmaliikenne **sähköisellä** kalustolla

eSTOL = electric Short Take-Off and Landing eli sähköinen lyhyt nousu ja laskeutuminen

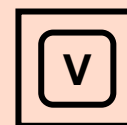

eVTOL = electric Vertical Take-Off and Landing eli sähköinen pystysuoraan nouseva ja laskeutuva ilmaliikenne

Kaupunkikenttä = lyhyen kiitotien alueellisen ilmaliikenteen ja kaupunki-ilmaliikenteen lentopaikka

100 m

Vertiport = pystysuoraan nousevien ja laskeutuvien ilma-alusten lentopaikka

Ilmailu sähköistyy.

Ilmailu kaupunkien ja seutujen alailmatilassa on lähdössä kasvuun.

Alueellinen ilmaliikenne

Kaupunki- ilmaliikenne

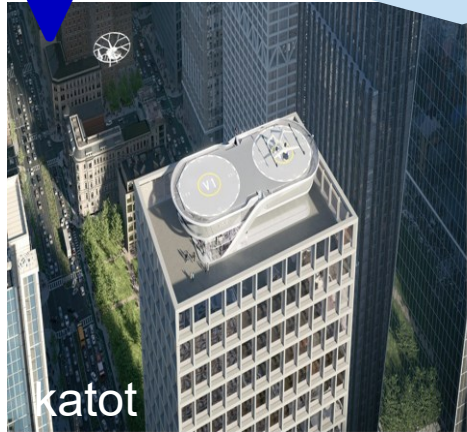

Kaupunki-ilmailuun tarvitaan

Uusi sähköisen lentoliikenteen kokonaisuus täydentää yhteyspalvelutarjontaa.

Vertiport-ratkaisuja

katot

kelluvat ratkaisut

Laskeutumistasot

maantaso

eSTOL- sijainteja

Kiitotien tarve
100 m

TAKEOFF DISTANCE
150FT (46M)

ja lentosatamapaikkoja

Ilmailun sähköistymisen murros

Valtakunnallisesti, seudullisesti ja kaupungeissa

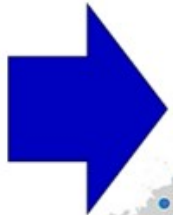
Lentokenttä / -paikkaverkosto

Lentoreittiverkosto

Kaupunkien saavutettavuus ja sisäinen liikenne

Nyt

2030-

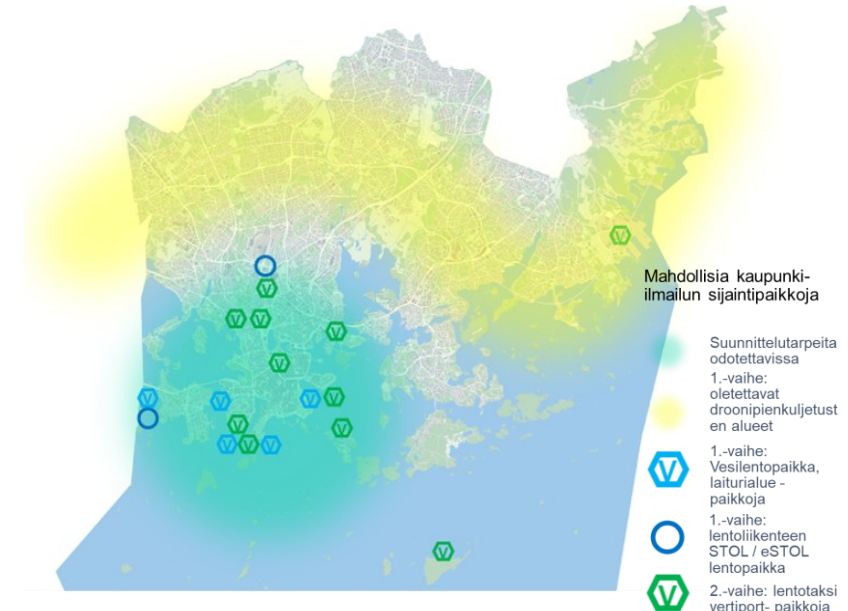

Nyt

2030-

Esimerkki: Kaupunkitaso 2025-

Lentoasemaverkosto ●
(Finavia, ja 4 kaupunkia)

Lentopaikat ●
(joukossa yksityisten toimijoita, säätiöitä, maanomistajia)

Helsinki

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

Helsinki

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

Liikennevälineet

Helsingissä 99%:sti

Tulossa valtakunnallisesti ja cross border

Maailmalla

Lyhyen matkan tavarakuljetukset

Alkamassa Espoossa. Testejä Espoossa ja Helsingissä

- Pientavaratoimituksia
- Tilannekuvat

First on Site alias *First Responder*-toimijat ja viranomaiset kuten palo- ja pelastustoimi, poliisi, terveydenhuolto / ensiapu jne. Myös erilaiset tarkistukset, kartoitus, turvallisuus, seuranta, tapahtumakuvaus jne. lentoja

Pitkän matkan tavarakuljetukset

Seudullinen, alueellinen ja cross border - kuljetukset

- Cargo Hub kehitteillä Seinäjoelle, reitti välille Luulaja-Seinäjoki-Tarto.
- In Germany, Deutsche Post has said that in the not-so-distant future, drone deliveries will "no longer be a niche business"

Henkilökuljetukset

Testataan jo nyt, ensin kuljettaja / seur.vaihe ilman kuljettajaa

Käyttötapauksia: seudullinen ja maiden välinen cross-border lentoliikenne, terveydenhuollon henkilökunta/potilas-kuljetukset, myös kaupunkiliikenne; myös pitkän kantaman seuranta, kartoitus, tarkistukset jne.

USA

- Suurin matkanopeus: 119 ktas $\approx$ 220 km/h
- Tyypillinen toimintasäde: 300 nm $\approx$ 555 km
- Rahtitila: 106 ft³ $\approx$ 3,0 m³
- Tyypillinen hyötykuorma: 600 lb $\approx$ 272 kg
- 3 Euro-lavaa (EPAL-standardin mukaisia) — (1200 × 800 mm)

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

Toimintasäde 2030-

Taivas tyhjää täynnä?

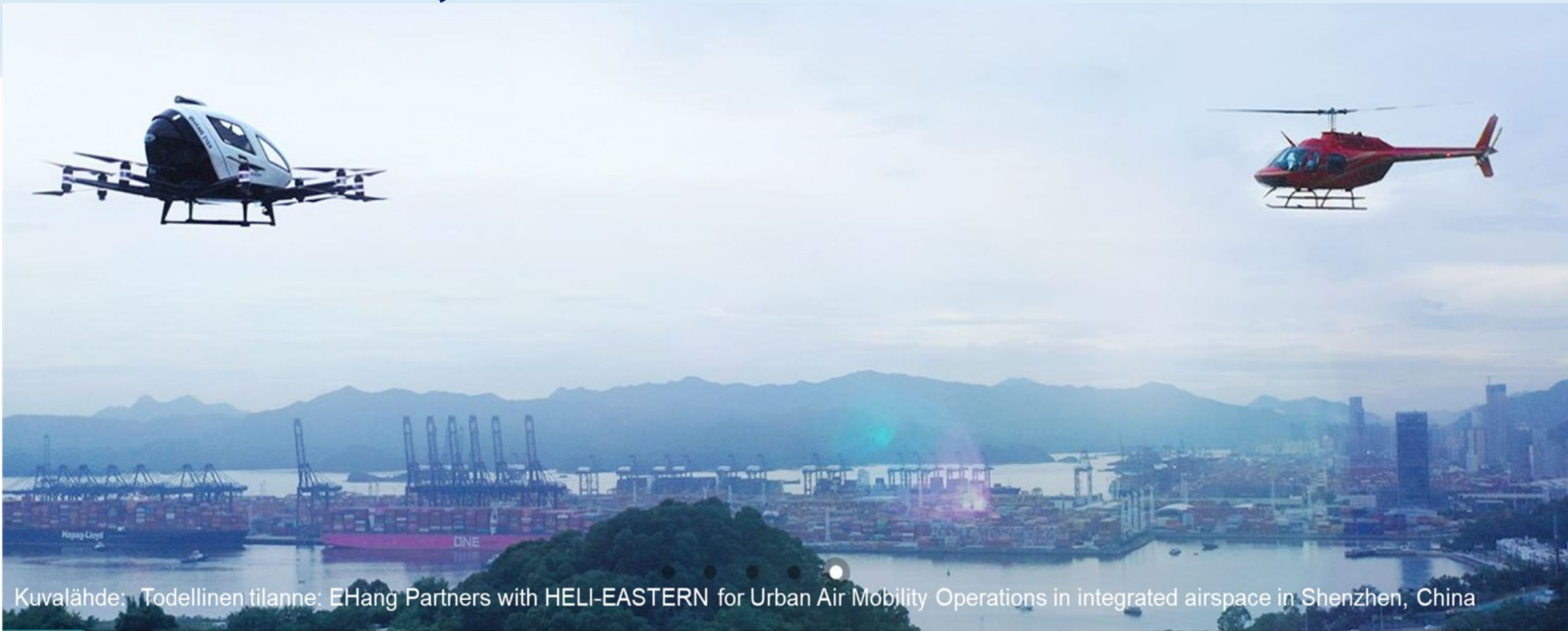
31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

vauhti kiihtyy kuin aikoinaan autoilussa

Shenzhen, China

Kuvalähde: Todellinen tilanne: EHang Partners with HELI-EASTERN for Urban Air Mobility Operations in integrated airspace in Shenzhen, China

Miehittämättömän ilmailun kytkennät maanpäälliseen liikennejärjestelmään

lentolaite	Vaihe	toiminta	Liikenneinfra / tilantarve
Droonit	Nykytilanne, käynnissä	Tarkistukset, palvelut, VLOS > BVLOS	Small: P-ruutu, kontti, katto 1x1 ruutu jne
Cargo-droonit	Seuraava kehitysaskel, seurattava 2030-	Tavarankuljetukset, BVLOS	Small /medium: Kuten edellä, alue n 10 m x 10 m
Ilmataksit	n. 2035-l	Ihmiskuljetukset, BVLOS	Medium, Large: Vertiport, skyport + SUMP-kytkentä

- Luonnollisia rakennettavia sijainteja vaiheittain
  - Multimodaalisijainnit (SUMP)
  - Työpaikka-alueet
- Laskeutumis-nousupaikkatyypit:
  - eVTOL:
    - Vertiportit
    - Skyportit
    - Katot, tasanteet
    - Kelluvat ratkaisut
  - eSTOL
    - 100 m kiitotiet
    - eVTOL-integroidut city airport hubit
    - SUMP-integrointi

Ref. Opinnäytetyö LYNE ports.com Winner of Vertiport Master Class 2024, Ph.D. Urban Planning, Janset Shawash, Metropolia XR Center, Helsinki : Supported by Helsinki U-space project 2024-2026

Helsinki eVTOL Routes

Minkälaisista tulevaisuuista voi olla odotettavissa?

Helsingin alueellisen ilmaliikenteen potentiaali

Matkat, joille alueellinen ilmaliikenne sopii parhaiten

Helsinki –
muut keskus-
kaupungit

Keskipitkät matkat,
n. 100–700 km

Helsinki –
Baltia/Ruotsin
itärannikko

Pääasialliset käyttäjät matkustajaliikenteessä

Yritysten henkilöstö
*Kotimaan ja
lähimaiden liikematkat:
myynti, huolto ja
tapahtumat*

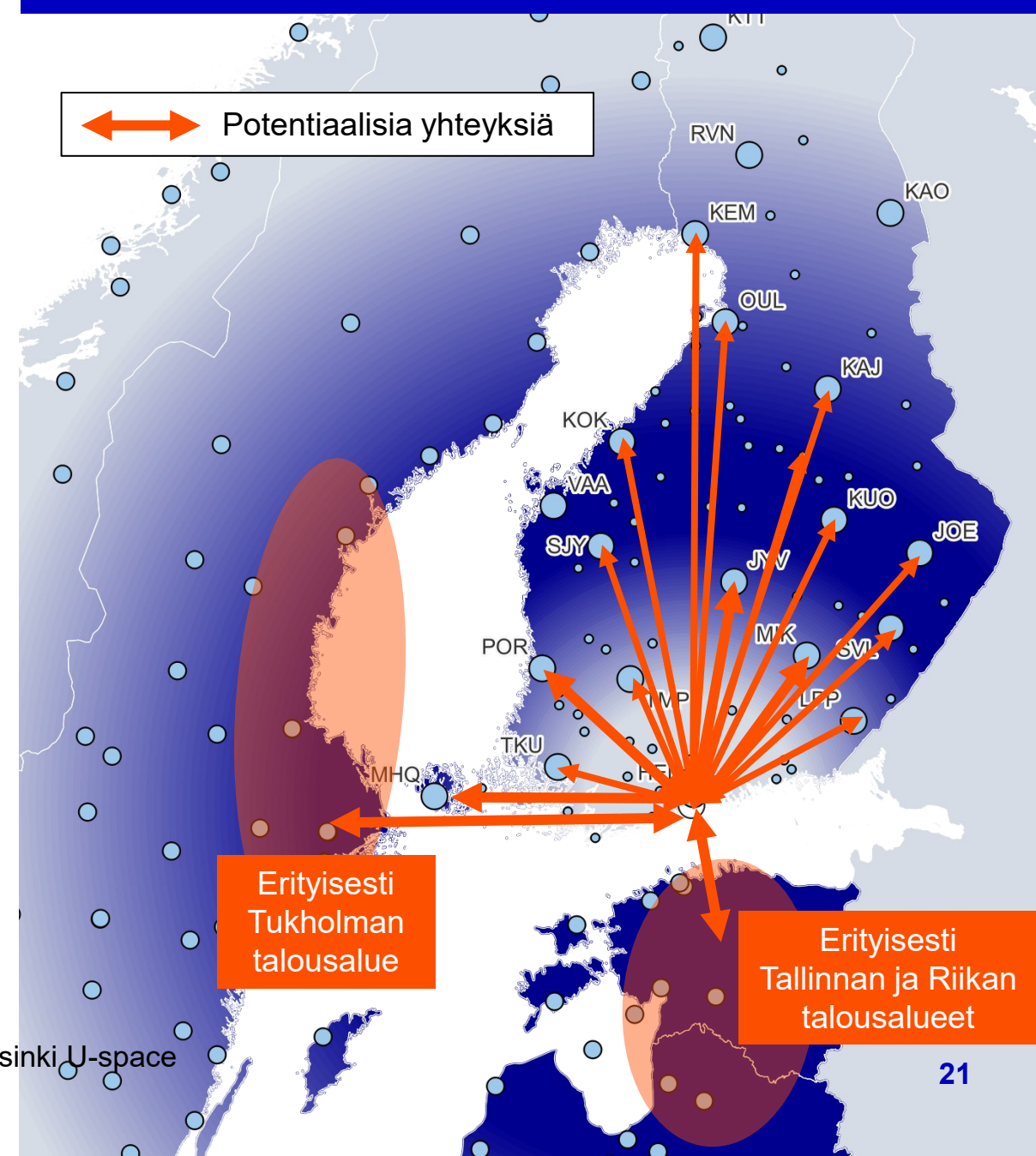

Julkinen sektori
*Pohjoismaiset
seminaarit, kehitystyö,
koulutus ja
hallinnolliset tehtävät*

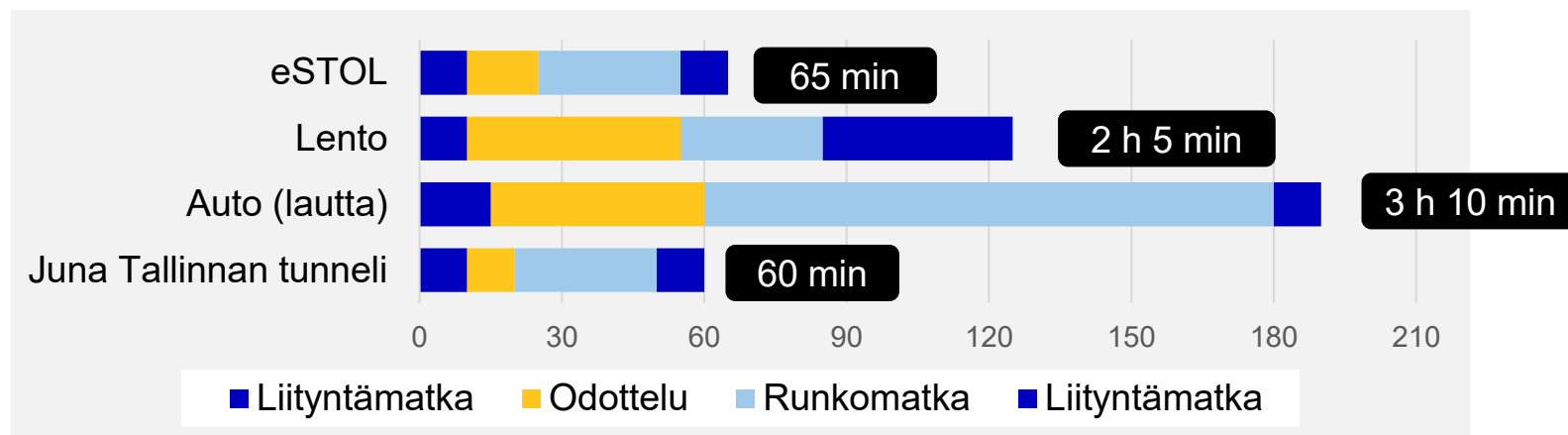

**Vapaa-ajan
matkustajat**
*Aikasäästöä
arvostavat
matkustajat Suomessa
ja lähimaissa*

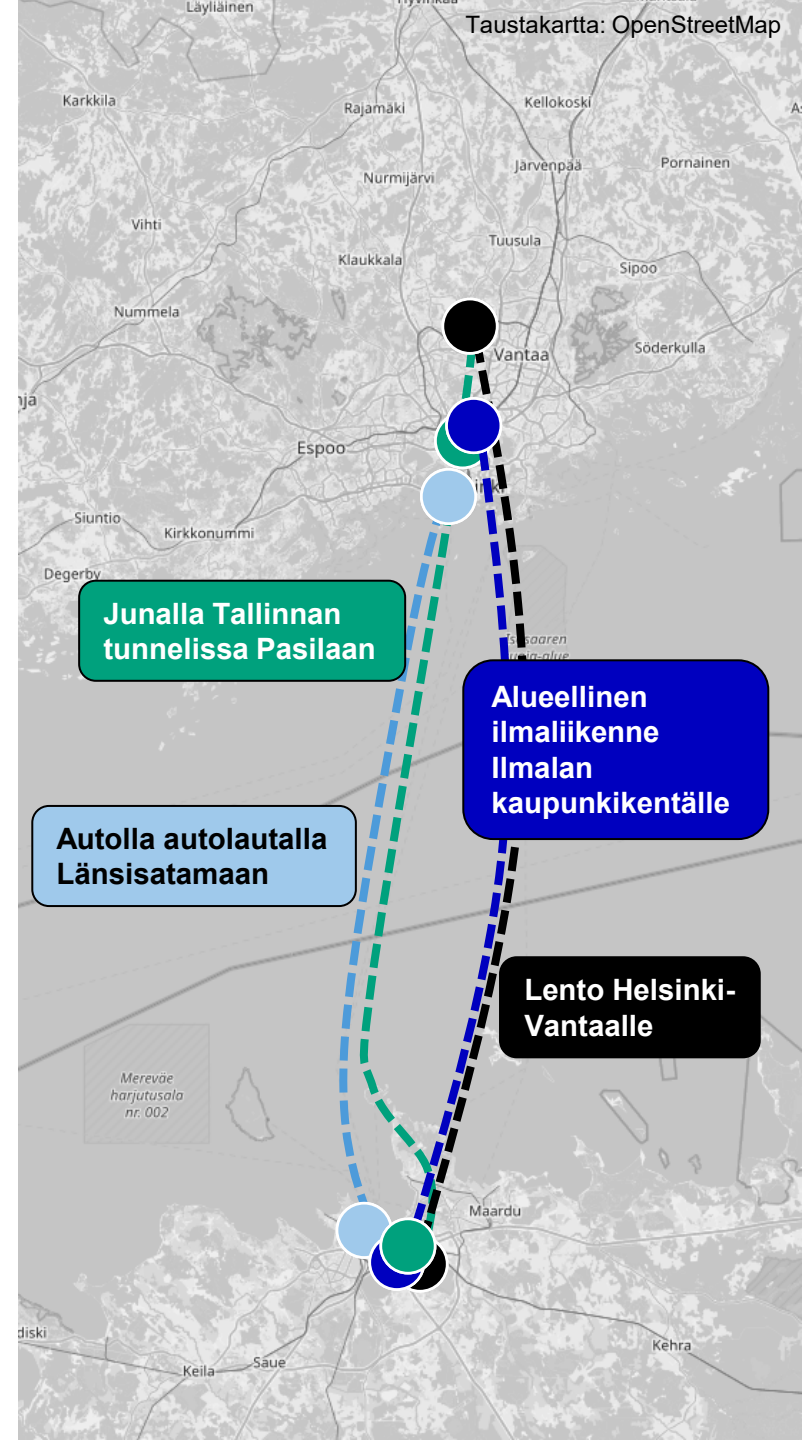
Kaupungit, joista on potentiaalia kannattavalle alueelliselle ilmaliikenteelle

Nostoja matkaketuista Tallinna–Helsinki (Pasila)

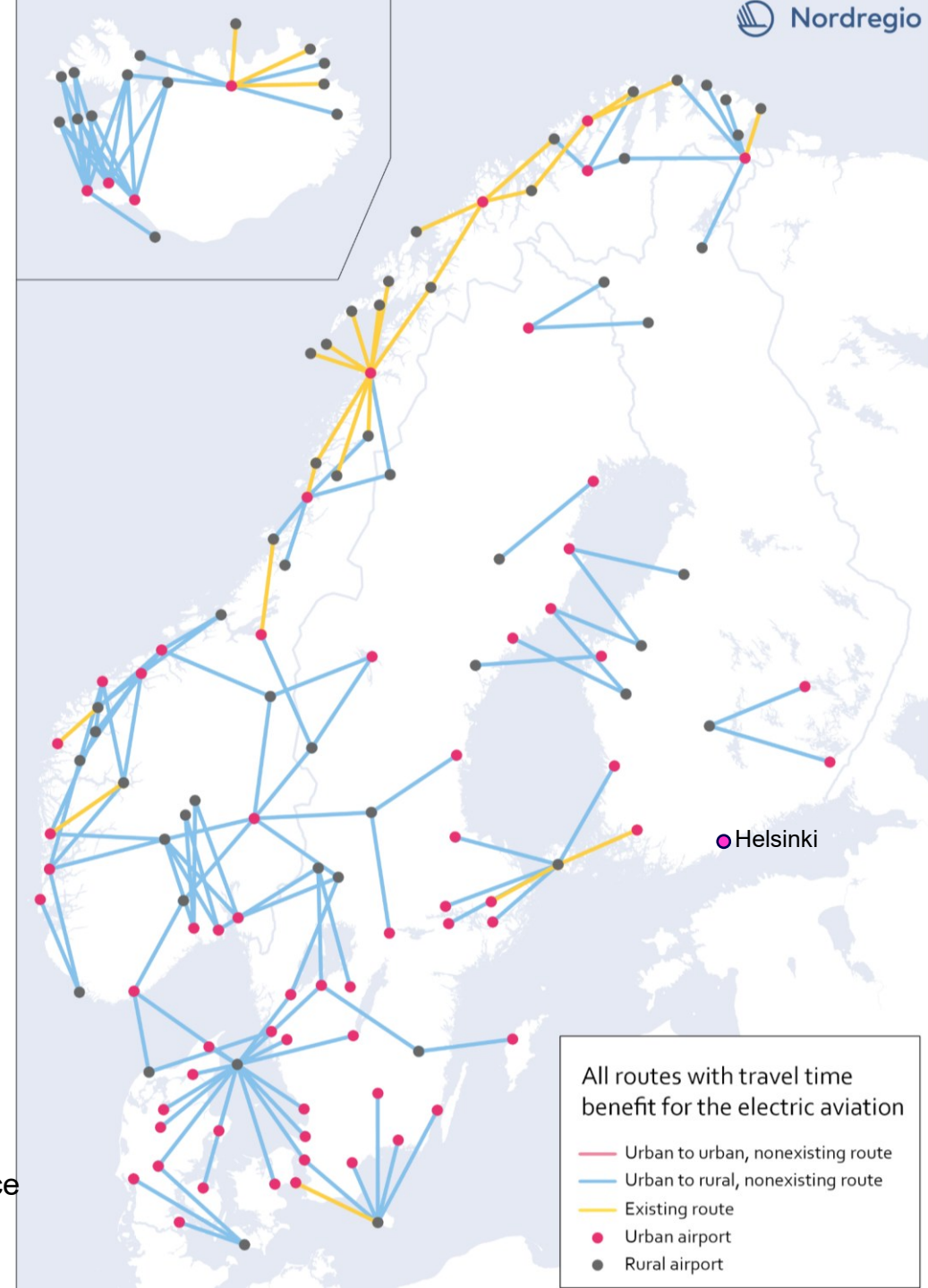

- Tallinna on Helsingin kaksoiskaupunki. Kaupunkien välillä on merkittävää ja säännöllistä matkustajaliikennettä. Helsingin ja Tallinnan välillä oli 7,2 miljoonaa matkustajaa vuonna 2023. Tästä volyymistä 0,3 % riittäisi kannattavaan alueelliseen ilmaliikenteeseen kaupunkien välillä.
- Tallinna–Helsinki on yksi potentiaalisimmista alueellisen ilmaliikenteen reittivaihtoehtoista, sillä ilmaitse matka-aika on huomattavasti muita vaihtoehtoja nopeampi.
- Merkittävän kilpailijan alueellinen ilmaliikenne saisi junaliikenteestä, mikäli Tallinnan tunneli toteutuisi. Alueellisen ilmaliikenteen yhteys on kuitenkin toteutettavissa huomattavasti tunnelia nopeammin ja pienemmillä investoinneilla. Uudella liikenneyhteydellä kestää aina aikansa saada käyttäjät tottumaan palveluun. Tästä näkökulmasta jo 2030-luvun taitteessa mahdollistuva alueellinen ilmaliikenne saisi etumatkaa.

Aikahyödyt veden erottamien kaupunkialueiden välillä

- Kaupunkialueiden potentiaalisten työmarkkinoiden välillä ei ole nopeita yhteyksiä, sillä ne ovat maantieteellisesti lähellä toisiaan, mutta avoveden erottamia.

Inspiraatioksi

Pienkuljetuksille Pienimmillään pysäköintiruutu

<https://youtu.be/DFBTBzhJc68>

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

FUTURE MOBILITY
CAMPUS IRELAND

Seaplane Bases: The Missing Link in Advanced Air Mobility

- Renaissance of new-generation seaplanes
- Regional integration
- Light & modular infrastructures
- Challenges: certification, safety, regulation, economics
- Opportunities: access, services, tourism, logistics

“Where there is water, there is a runway.”

Vesilentoliikennepaikka Ruissalo, Turku

Ruissalo, Turku, vesilentopaikka

Helsinki

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space projekti C.Suomi ja
J.Keski-Jaskari

Paris-Pontoise Vertiport - experimental area

GROUPE ADP, Skyports

Helsinki

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

Köln EASA Vertiport - experimental area

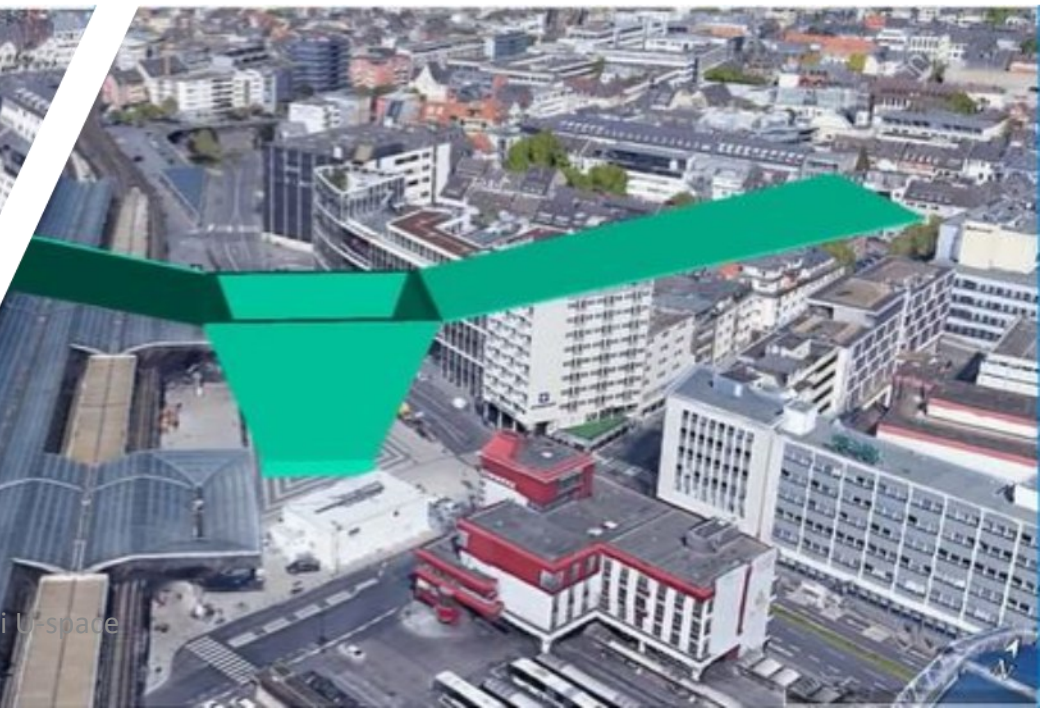
Setting of a railway station, bus terminal and a square. (Urban Node)

23

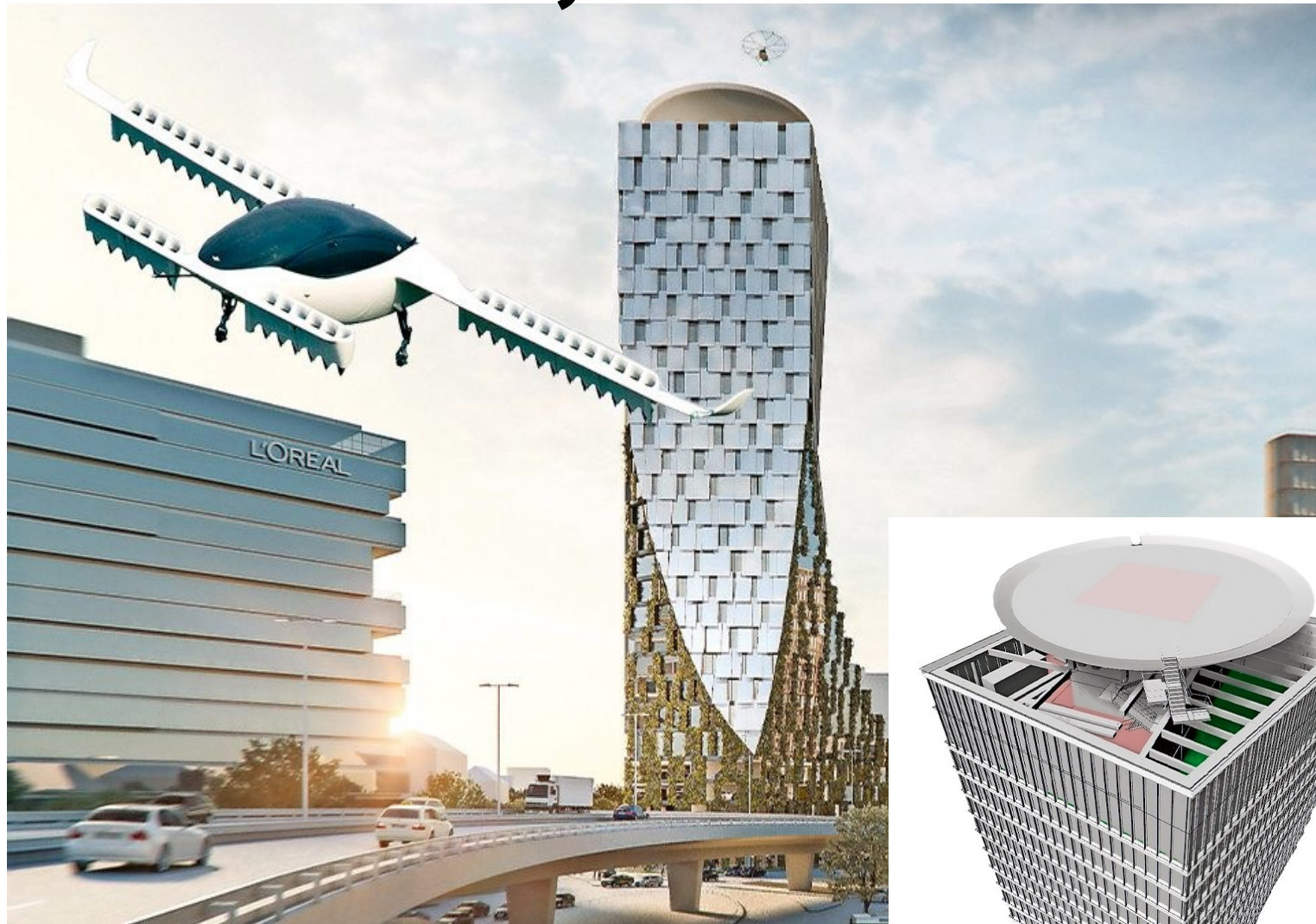

31.10.2025

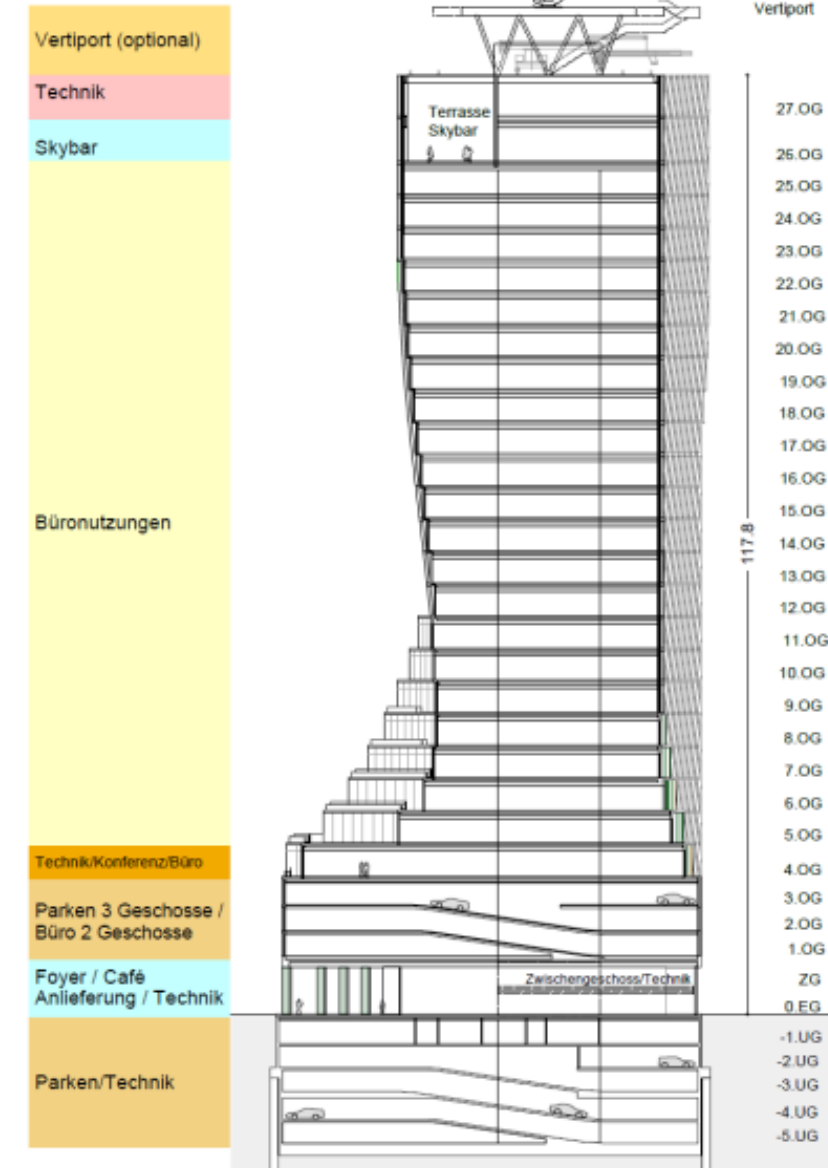
Uruin-Seutu 2050 -suunnittelutoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Järven

Dusseldorf, Twist-tower

Landeshauptstadt Düsseldorf
Vorhabenbezogener Bebauungsplan Nr. 01/017 – Kennedydamm 55 –
Anlage zum Durchführungsvertrag
Nutzungsverteilung

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

RAM Regional Air Mobility geneerinen eSTOL-lentopaikan tarkastelun 3d malli

Melbourne vertiport, Australia

ELECTRIC URBAN AVIATION AS PART OF SUSTAINABLE CITY DEVELOPMENT

MELBOURNE VERTIPORT - EVTOL

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

Brisbane, Australia

WATER-FRONT OPPORTUNITIES FOR ELECTRIC URBAN AVIATION

31.10.2025

Turun Seutu 2050 suunnittelufoorumi, Helsinki U-space
projekti C Suomalainen Arkkitehtitoimisto

BRISBANE VERTIPORT - EVTOL

Miten Helsingin mahdollisuudet voidaan realisoida?

Kaupunkikenttien tuloon varautuminen maankäytössä

- Kaupunkikenttää ympäröivien alueiden kehityksen huomioon ottaminen kaavoituksessa, mm. melu- ja turvallisuusvyöhykkeet
- Kaavoituksessa aluevarausten tekeminen kaupunkikentälle

Liityntäliikenteen suunnittelu

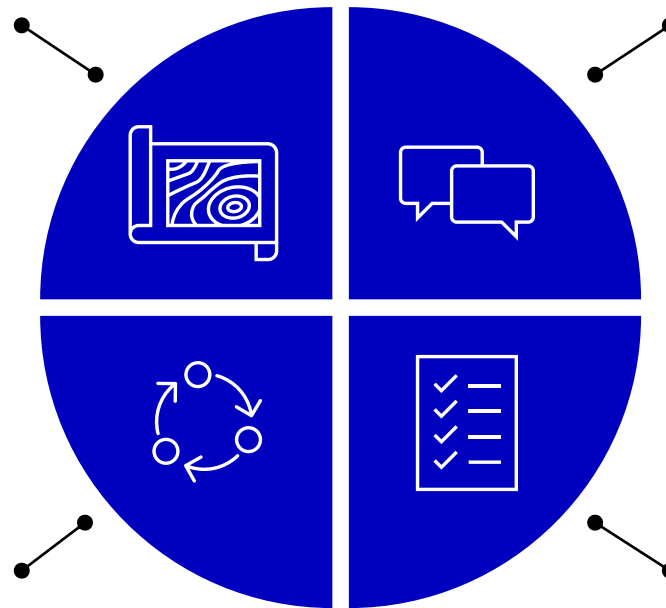
- Ilmatilan hallinta (UTM / U-Space)
- Olemassa olevaan liikenneverkkoon linkitys
- Kaupunki-ilmaliikenteeseen kytkennän suunnittelu

Alueellisen ilmaliikenteen hyötyjen kommunikointi läpi kaupungin organisaatioiden

- Ymmärryksen ja hyväksyttävyyden lisääminen
- Sitouttaminen sähköisen ilmaliikenteen kehittämiseen

Yhteistyö lupa- ja valvontaviranomaisten kanssa

- Varautuminen ympäristövaikutusten arviointiin (YVA)
- Yhteistyö ilmailun lupa- ja valvontaviranomaisten kanssa

Jos asiassa ei edetä
määrätietoisesti, tunnistettuja
hyötyjä ei saavuteta

Yhteiskunnan kokonaisedun näkökulma

1. Kaupunkisuunnittelun näkökulma

a. Lentokenttien infrastruktuuri ja sijainti

- Lentokenttien sijoittelu:
- Liikenteen solmukohdat:

b. Kaupunkien kasvu ja rakenteet

- Urbanisaatio ja lentokenttäkaupungit:
- Lentopaikkojen ympäristön kehittäminen:

c. Kaavoitus ja melualueiden suunnittelu

- Melualueet:
- Yhdyskuntarakenteen eheys

2. Asukkaiden ja yhteiskunnan näkökulma

a. Liikkuminen ja matkustaminen

- Nopeat yhteydet ja globalisaatio:
- Kulttuurinen ja sosiaalinen vaihtuvuus:

b. Työpaikat ja talous

- Työllisyys lentokenttäalueilla:
- Liiketoimintamahdollisuudet:

c. Asuinalueiden ja kiinteistöjen kehitys

- Kiinteistöjen arvo:
- Uudet asuinalueet:

3. Ympäristön näkökulma

a. Päästöt ja ilmansaasteet

- Kasvihuonekaasupäästöt
- Ilmaliikenteen sähkökäyttö

b. Lentokenttien ympäristövaikutukset

- Maan käyttö ja luonto
- Meluhaitat

c. Kestävä kehitys ja uudet teknologiat

- Kestävä kaupunkisuunnittelu
- Kaupunkien ilmastopolitiikka

Digitaalinen kaksonen ja cave-tila ovat työkalu miehittämättömän ilmailun vision testaamiseksi. Fiksu* tapa edetä on kokeilu, simulointi ja testaus.

fiksu* nopea, taloudellinen, turvallinen, helposti ymmärrettävä ja kommunikoitava tuotettua dataa hukkaamatta

31.10.2025

Turun South Zone -seminaaripöytätyöryhmä, Helsinki U-space
projekti O. P. Mäkelä / Kari

www.helsinkikanava.fi

Drone transport from hospital to hospital Digital Twins

PoC Project Manager:
Christina Suomi
Digital Twins Project
Manager: Tiina Talvitie

Helsinki

Drone transport from hospital to hospital

2 min 6.6.2024

This video depicts a fictional but possible drone transport from hospital to hospital. The use case is...

Digital Twin - experimental develop...

[Drone transport from hospital to hospital - Helsinki-kanava \(helsinkikanava.fi\)](https://www.helsinkikanava.fi)

Helsinki

31.10.2025

Drone transport from Vuosaari Harbour to Pasila Digital Twins

PoC Project Manager:
Christina Suomi
Digital Twins Project
Manager: Tiina Talvitie

Helsinki

Drone transport from Vuosaari Harbour to Pasila

2 min 6.6.2024

This video depicts a fictional but possible drone transport from Vuosaari Harbour to Pasila...

Digital Twin - experimental develop...

[Drone transport from Vuosaari Harbour to Pasila - Helsinki-kanava \(helsinkikanava.fi\)](https://www.helsinkikanava.fi)

These videos produced by using and testing the U-space digital twin ver 1.0 (2023) depict a fictional but possible drone transport from hospital to hospital and another from harbour to Pasila multimodal station. The use case demos are built by using a digital twin and 3D city model. Air traffic in the lower airspace above cities is already possible. In the coming years, automated and remotely piloted low-altitude air traffic will increase and expand to include logistics and passenger transport. This video uses a low airspace prototype, the development of which will continue in accordance with the principles of the EU Commission's U-space initiative for unmanned aviation.

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, Helsinki U-space projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

**Kohti turvallista ilmatilaa
hallitusti ja koordinoidusti**

koko Suomessa

Helsinki

U-space projekti

Tekniset tiedot:

- Projektin omistaja: Kaupunkiympäristön toimiala, Maankäytön yleissuunnittelu
- Kesto: 2+2 vuotta
- Luonne: sisäinen jatkoselvitystyö
- Alku - loppu: 1.3.2024 - 28.2.2026 - 28.2.2028
- Budjetti: 2 työresurssia, maankäyttö ja ilmailu
- Muu ydin: 3 resurssia: paikkatiedon ja digitaalisen kaksosen asiantuntijat
- Viiteryhmä: asiantuntijat > 70+ hlöä
- Asiantuntijat: viestintä, maankäyttö, ympäristö, juridiikka, elinkeinot, turvallisuus, verkot
- Projektin rajaus: Helsingin kaupunki
- **Lopputulos: etenemispolku kohti turvallista U-space -ilmatilaa**

Helsinki

31.10.2025

Turun Seutu 2050-suunnittelufoorumi, H-
projekti C.Suomi ja J.Keski-Jaskari

Projektinjohtaja

Christina Suomi
Strateginen maankäyttö
Helsinki U-space projekti 2024-2026
christina.suomi@hel.fi

Yleiskaavoitusyksikkö, päällikkö
virkavapaalla 2024-3/2026

- Head of unit, Strategic Urban Planning, Spatial Planning Unit 2017-2024, (on leave 24 mo)
- Architect M.Sc. Major: urban planning
- Helsinki U-space into digital twin, POC project owner 2023
- Helsinki 3D+ City Information model mc 2018-
- METREX vice president 2021, mc member 2019-2023
- *) The Network of European Metropolitan Regions and Areas www.eurometrex.org
- Helsinki Impact Conference 2019, initiative and head of project production
- LinkedIn: www.linkedin.com/in/christina-suomi

Helsinki

Erityisasiantuntija ilmailu

Jukka Keski-Jaskari
Erityisasiantuntija, ilmailu
Helsinki U-space Project 2024-2026
jukka.keski-jaskari@hel.fi

Kymp Hatu, hankintapalvelut 1/2024-
FIAF, ret.

Air Force Command 2013-2023; A3, Chief ASM, OF3
Training Air Wing 2005-; FS41, Chief AOO, OF2
Air Force Academy 2003-
Lapland Air Wing 2001-
National Defence University, Master's Degree 1998-2002
Military pilot, Hawk IP
Air Traffic Controller MIL+CIV
Bird Strike Committee Finland, member

Helsinki

Kiitos!

Jukka Keski-Jaskari
+358 40 6709453
Erityisasiantuntija, ilmailu
Helsinki U-space projekti
Senior specialist, Aviation
jukka.keski-jaskari@hel.fi

Christina Suomi
+358 40 3361145
Projektinjohtaja
Helsinki U-space projekti
Project Director
christina.suomi@hel.fi